

A B C

Virnee foli.

☒

1884

Seelee un masee burti.

A	A	B	C	D	E	F
	a	b	c	d	e	f
	G	G	H	I	K	K
	g	g	h	ij	k	k
L	L	M	N	O	P	R
l	l	m	n	o	p	r
S	S	Sch	Sch	T		
s	s	sch	sch	t		
St	Tsch	Di	Dich	U		
st	tsh	di	dich	u		
	W	Z				
	w	z				

0307028821

1/3
4

Dakstitee leetee un masee burti.

A B C D E F G

a b c d e f g

G H I J K K₄ L L

g h i j k k₄ l l

M N N O P R S S

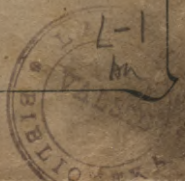
m n n o p r s s

Sch T St Tsch Ds Doeh.

sch t st tsch ds dsch

U W Z

u w z

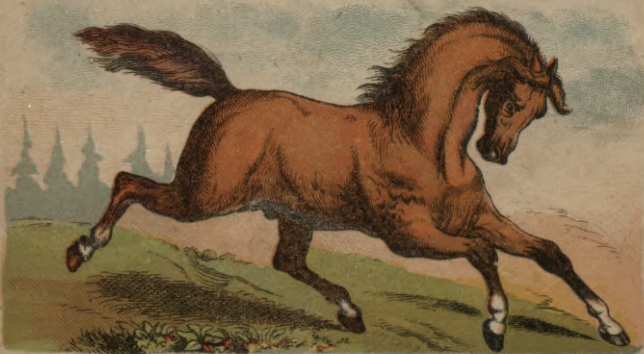

Sakeem gruhtas beenas taht:
Veelbeenas jau tuwat nahf;
Behrni winus futat jolas — —
Janes buhs teem raibas olas.

Heiſa — hei! Mans kumeliſch ſkreen!
Pahri meſcheem, pſavam, grawam!...
Behjam pretim fruhts aiſween,
Pataujas uſ kahjam ſawam.

Gaili agri rih̄tā dšeed . . .
Zaastahj jau busas weet' !
Putnu dšeesmas trih̄z —
Sahlās rih̄ts.

Zeelais wehršis ragus trin :
Zaet mah̄zit masee wehršči . . .

Suni ustizigi fargà mahju,
Swešchineeks lai nesper tur
ne kaĵju.

Ja tiĥtarteĥwinaš dušmotees faĥt,
Winaš tuĥlin leeliŝi ušpuĥstees maĥt.

Patskani un lihdskani.

Wisi burti sadalas patskanos un lihdskanos.

Patskani ir schabdi:

a e ee i o u

Tee sawukahrt sadalas weenfahrschos un saliktos.

Weenfahrschee patskani ir: a e i o u

Salikts patskanis ir: ee

Lihdskani ir schabdi:

b c d f g g h j k k l l m n n p r s s s
sch sch t st tsch ds dsch w z

Burtoschana.

ab eb ib ob ub ba be bi bo bu

af ef if of uf fa fe fi fo fu

at et it ot ut la le li lo lu

ads eds ids ods uds dsa dse dsi dso dsu

ajch esch isch osh usch

scha sche schi scho schu

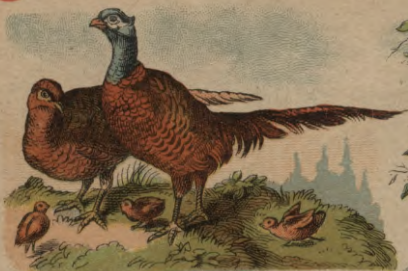
a = ba la = ba pa = la = ba

a = da ra = da ap = ra = da

a = fa sa = fa no = sa = fa

a = la ka = la us = ka = la

ai ei oi ui au

Pehjis tagad pilnā
darbā :
Auglūs rauj un met tos
tarbā.

Pavasārā stārki naht,
Kātram mugurā pa kurvīm.
Majus behnus vini maht
Nolitt zilwekem pee durvīm.

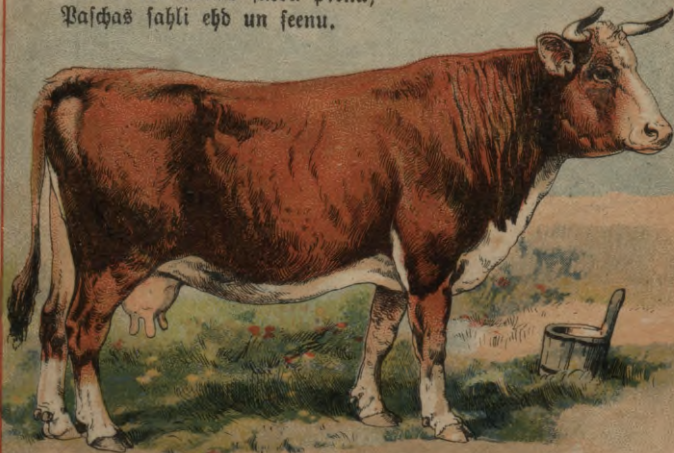
Mafais alvas salbatinš ...
He! Zil jautri smejas winsch!
Ušlels firgam mugurā,
Mijjabs kara pulzinā.

Uf bihki fofis peldet eet
Un fofleni fteids lihdi ftreet.

Gowis dob mums falku peenu,
Paschas fahli ehb un feenu.

aif - eet rei = se pui - la tau - re lai - me
mai - se mei - ta mui - scha mau = ra man - ta
rai = se beig - ta kui - lis au - ret ai - ret

Bal - ta la - pa. La - sa la - pas. Mel - na ma = la. Pil - na
zi - ba. D - la bal - ta. Kuh - la ri - ju. Logs. Koks. Pee
ma - na lo = ga leels koks. Ro - ka. Grah - wis. Grah - wi
rof ro = kam. Ra - sa. La = pas. Ra - sa birst no la - pam.
Sal - na. See - di. Sal - na no - kosch see - dus.

Ah - bols ne - kriht tah - lu no ah - be = les. Tul - scha mu -
za stan, pil - na ne - stan. Kad mal - tu zehrt, tad skai - das
lez. Da - ri ko da - ri - dams, ap - do - ma ga - lu. Me - leem
ih - sas kah - jas. Ra me = schâ sauз, ta at - stan. Rahbs koks,
tah - das at - wa = ses.

Skola.

Skolâ mahza lasit, rakstit, rehkinat, sihmet un bseedat.
Skolotajs pastaidro un mahza. Skolneeki klausas pastaidroju -
mos un mahzas.

Mahja.

Mahjas ir no kola waj muhra. Mahja fastahw no tri -
jam dalam : pamata, stahwa un jumta. Mahjâs ir istabas ;
tajâs bsihivo gilweki. Mahjas ir weena waj wairak stahweem.

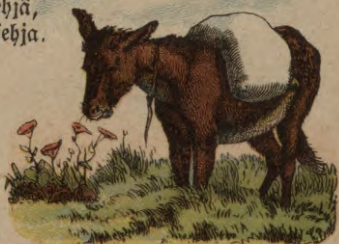
Tehwija.

Tehwija mums jamihl, tadehl ka tur esam usauguschi ;
mehs un muhsu tehwi. Muhsu tehwija ir Latwija. Muhsu
mahtes waloda ir latweeschu waloda. Katram jamihl sawa
tehwiija un waloda.

Ģfelitis — garaufitis
 Stahiv pee upes luhkojas:
 Waj tur warden nellunksteja,
 Waj bij lihbazinas tahs? ...

Dsirnatu spahrni greeschas wehja,
 Semneeks nu mak tur to ko sehja.

Atkal tihtars teevs un garšch;
Muhšchigi ar wineem karšch.

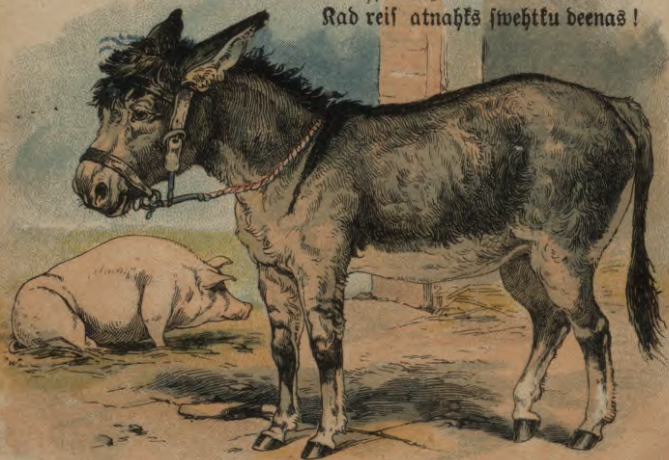
Paluht tii nu, kas tad tas??
Tas jau sturstenškrabpis mašs! —
Bifa mute winam melna,
Tihri ištatas pehž welna;
Laitam natwa mašgaješ...
Rur tad nu winsch tahbs
gan ees?

Sakā plavā aitas garas,
Mīkstu sašli atraft manas.

Ģfelitim domās iweenas :
Rad reis atnahts sivehtku deenas !

Dadšitis.

Zeta malā aug dadšitis,
Mihlais Deewinšch tam aplizis
Udatu kaschozinu

Upfahri tam skraida wehjiini
Itkā nerahtni puiseni,
Kaušta ais bahrsbinas wianu.

Ufseeb winšch fileem seebineem,
Lozidamās rose smejas par teem,
Taurinšch i peeskrehjis wehro.

Tikai wiapus leelzeta
Maša peleka smilbsina
Weena ar dadšiti sehro.

Kubenis tuwu — — lapinas
Bailigi tšchokuroš satinās.
Rā gan lai rahditu spihiti!

Weefulis brahščas pār klajumu,
Salausčch peleko smilbsinu,
Dadsčhišča draudseniti —

Bahrga nahč seema, beš šaules, beš firdeš,
Ledus sobus pret dadšiti nirdš,
Brihnās: „to tu wehl te stahwi?“

„Sini, kam dšihwē nawa naka,
Sini, kam pehdejo panehma,
Nebihstas zihau un nahwi!“

Si Apasijas „Saulainais stuhrits.“

Puisens papir-lesi rausta —
Ta til rolam aplahrt tausta.

Salâ maurâ sables daudis,
Ehd til kafin, — ehst ir kauts.

Hei! Lellit, dejo wehl!
Rurpites wefelas wehl.

Wista masos zaškus sauž :
Nahkat šchurp, te graudu haudf.

Mihlâ gotin', bod mums peenu,
Mehs tew došim mihtstu seenu.

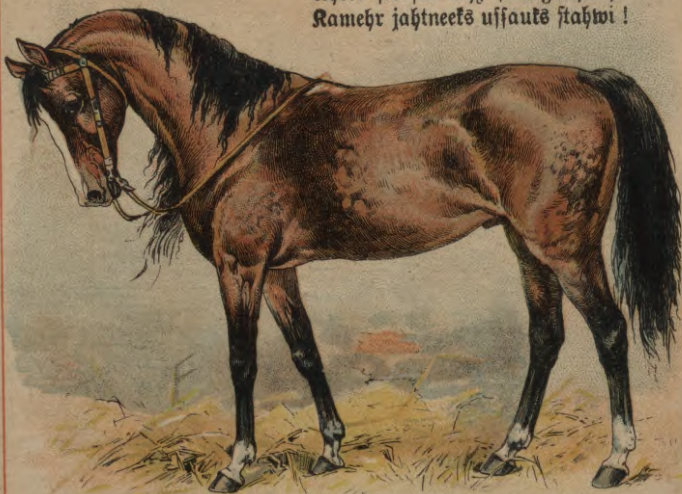
Rasās lehz par kalneem graivam,
Nebehdā par kabhjam sawam.

Masee leeleem pakal dara,
Leelee mahza, teem ta wara.

Attri firdsīn lehz par grahwi,
Ramehr jahzneeks uffauts stahwi !

Mafajam trufischam austinas garas,
Winfch nolaidis tās, jo wezais baras.

Sakītim ir šģiglas kaķjas ;
 Ahtri sakīts paštreet war.
 Rebneeks iſſchauj —
 netrahpija,
 Atkal flinti pležoſ
 tar.

Til, taf, til, taf, tā
 pulkſtenits iſſaukſt,
 Un meitinai firſnina
 aſtraki pulkſt.

Jehzīs weenā kreklā ſtaiga
 Blaui un raud un mahti klaiga.

Sakits krukmos sehbeja,
Behdigs azis grosija.

Sturstenstrahpis barbā eet
Veelas trepes neš uš pleza;
Gara flota paduše,
Otrā rotā smaga bumba.
Melnš wiansch gan ir, tas ir teef,
Bet waj tamdehē haiditees?

Pawafars.

Pawafarâ sahl salot plawas, meschi un laufi. Roki un truhmi apklahjas lapam, strautini mundri tel, atšwabinati no seemas lebus. Atlaisčas no tašlam semem sala aišdšihtee putni : dseguse, strasbs, šwehtelis, mesča pišle, žihrusis un daubš žiti. Pawafars arweenu mobina preeku wifos.

Stirnina.

Stirnina išgahja mesčâ pastaigatees un jautri parotalatees. Bet aiš kašdas apses stašweja medineeks ar šawu suni. Medineeks iššahwa un eewainoja stirninu. Stirnina bailšs aišškehja til tašlu projam, ka medineeks newareja wiwu atrast. Bet drihs wina šalina un, škatidamâš leelâm, šahpu pilnâm azim jautrajâ pawafara šaulitê, nomira. Bet dšihwot winai wehl gribejâš !

Salâ pilšehta.

Ir kašda sala pilšehta, šurâ ari wifas mahjas ir šalas. Tur ir leelas un masas mahjas, un katrs, kas grib, war ee-eet. Šelas gan ir lihšas, eet lihku-lotscheem, bet šam tad patihl, arweenu taišni ween eet. Šelas apbehtas raibam pukem, bet brugis ir glušči mihtšis un tašdâ pat kraššâ, kâ mahjas. Tur dšihwo daubš radijumu un wifš wini mihl šawu pilšehtu. To war redset no šam, ka wini dšeed no agra rihta lihbs wehlam wakaram. Bet wifš wini ir masini. Waj šineet kas šči pilšehta ir ? Šči pilšehta ir mesčs, un eebšihwotaji winâ — putnini.

Wahwerite.

Wahwerite dšihwo mesčâ un wišmiškati leškâ pa šokeem un šehš sem winu šupleem šareem. Weikli wina škraida pa šokeem no augščas uš leju un atpašak, leškâ no weena šoka galotnes uš otru. Wahwerites ehđ eglu un preešču ššeeekurus, tamdehl winas šchauj, jo ar to tâš šaitê mesčam. Seemai winas šakrašj baribu, bet šad ta apešta, tad peenahl truhšums. Šad wahwerites rošas pa šneegu un meklê sem ta ofolu šihles.

Ur wistam gailis pastaigatees eet
Un skali saivu fiteriki bseed.

Rakishi loti patihf man,
Tikai nadsini wineem asi gan.

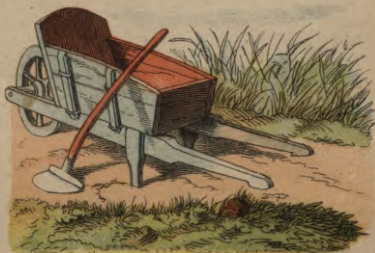
Währna kaulu atradufi
 Knabhâ no ta gahrdu galu,
 Pehz, kad labi pæhdufi,
 Dod ta fatweem spærneem waku.

Un dibki fofis lehni eet
 Un wisas fleeds ko maht.
 Tad ahtri eelehz uhdeni
 Un schigli yeldet saht.

Puifens seššas kamanās,
Brauz no kalna lejā
Kamaninās apgahšas,
Sneega pilna seja.

No durvim pēc durvim
Trinejs staigā ;
Satvu paminu min
Un našchus trin.

Muhju Tehws...

Muhju Tehws debešis; švehtis lai top taws wahrds; lai naht pee mums tawa walstiba; taws prahts lai noteef, kà debešis tà ari wirs semes. Muhju deeniškku maiši dod mums šhodeen, un peedod mums muhju paradus, kà ari mehš peedodam muhju paradneekeem; ne-eewed muhš šahrdinašhanà, bet atpešti muhš no šauna. Jo tew peeder ta walstiba, tas špehts un gods muhšigi. Amen.

Defmit Deewa baušchli.

Birmais baušlis.

Es ejmu tas Kungs, taws Deews. Tew nebuhs zitus Deewus turet preefšch manim.

Kas tas ir?

Mums buhs Deewu par wišam lectam bihteš, mišlet un uš to zeret.

Otrais baušlis.

Tew nebuhs Deewa, šawa Kunga wahrdu neleetigi walti walfat; jo tas Kungs to nešoditu nepameis, kas wina wahrdu neleetigi walti walfà.

Kas tas ir?

Mums buhs Deewu bihteš un mišlet, ka mehš pee wina wahrda ne buram, ne melojam, ne wikam; bet to wišàs behdàs peešaužam, luhšjam un šlawejam.

Trešchais baušlis.

Tew buhs to šwehtu deenu šwehtit.

Kas tas ir?

Mums buhs Deewu bihteš un mišlet, ka Deewa mahžibu un wina wahrdus nepulgojam, bet toš šwehtus turam, labpraht klawjameš un mahžameš.

Žeturtais baušlis.

Tew buhs šawu tehwu un mahti godat, lai tew labi klawjas un tu ilgi dšihwo wirs semes.

Kas tas ir?

Mums buhs Deewu bihteš un mišlet, ka šawus wežakus un kungus ne nižinajam, ne apšaitinajam, bet toš godà turam, teem šalpojам un paklawšam, toš mišlejam un žeenijam.

Peektais baušlis.

Tew nebuhs nokaut.

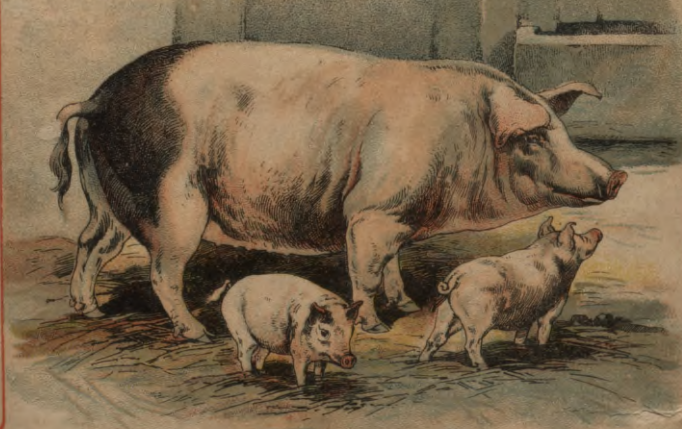
Kas tas ir?

Mums buhs Deewu bihteš un mišlet, ka šawam tuwakam pee wina meešas ne šahdu šaiti nedš wainu nedaram; bet tam palihšjam un šalpojам wišàs meešas behdàs.

Peld pa diški gulbji balti,
Rakli wineem gari stalti.

Wišeem maseem fitvenineem
Aštes weetâ grebšentini.

Behrni, behrni, klausatees,
Musika drihs garam ees !
Fleite puhtis tili-tili-til,
Taure dahrbēs tara-rara-ra !
Leelās bungas norihbēs — —
Kas par preeku ! Ak, tu, Deewš !

Dzilās domās nogrimis,
Kakits sehšč. Bet aste kust.
Domā wiņšč : „ Gan peli ķeršču ! “
Winaī nebušs manim fust.

„Saki, sunit : wau, wau, wau!
Noliktš kaulš preešch tewiš jau.“

Maiais Takkis eeraubšija
Leelu blođu pagraba.
Tušlin wixam prahta nahža :
„Ta preešch manis nolikta.“
Strehja luwat, bet netā ;
Uhdens trautā stahweja.

Seštāis baušlis.

Tev nebūšs laulību pahrkapt.

Kas tas ir?

Mums būs Deewu bihtees un mihlet, ka šķīstīti un kaunīgi dšihwojam eekšā wahrdeem un darbeem un ikveens šāwu laulatu draugu mihlejam un zeenšjam.

Septitāis baušlis

Tev nebūšs šagt.

Kas tas ir?

Mums būs Deewu bihtees un mihlet, ka šāwa tuwaka naudu jeb mantu neņemam, ne ar wiltigu prezī jeb netaisnu mehru un šwaru pee šew dabujam, bet wina mantu un mašī tam palihšdšam wairot un pašargat.

Aštotāis baušlis.

Tev nebūšs nepāteešu leezību dot pret šāwu tuwaku.

Kas tas ir?

Mums būs Deewu bihtees un mihlet, ka šāwu tuwaku nepateēji neapmelojam nepeewikam, neaprunajam, ne tam: šahdu kaunu šāwu zetam; bet mums būs to aišbildinat, wišu labu no ta runat un wišas leetas par šabu greest.

Dewitāis baušlis.

Tev nebūšs eekahrot šāwa tuwaka namu.

Kas tas ir?

Mums būs Deewu bihtees un mihlet, ka šāwam tuwakam ar wiltu pehš wina mantas jeb nama netwarštam, ne ar tainšibaš eemešleem to pee šew welkam; bet tam labpraht palihšdam, ka tas to war paturet.

Desmitāis baušlis.

Tev nebūšs eekahrot šāwa tuwaka šewu, kalpu, kalponi, lopu nedš žitu, kas winam peeder.

Kas tas ir?

Mums būs Deewu bihtees un mihlet, ka šāwam tuwakam ne šewu, ne šaimi, ne lopuš ne-atwikam, ne nowehršam; bet tos pamahšam, lai paleek un dara kas teem peenahšas.

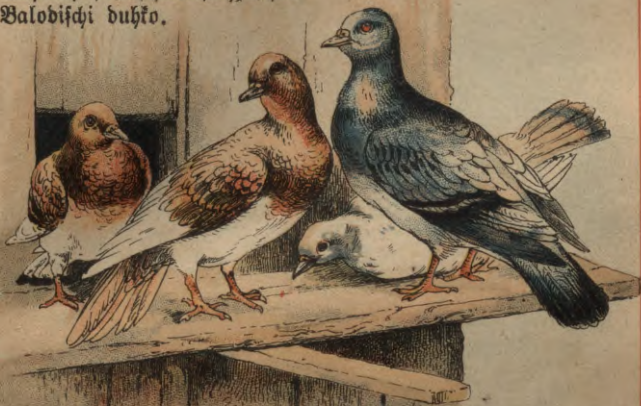
Ro Deews šaka no wiseem šheem bauškleem?

Winiš šaka tā: „Es, tas Kungs, taws Deews, ešmu stipris un dušmigs Deews, kas pee teem kas mani eenihst, tehwu grehšus peemeklē pee behrneem lihds trescham un zeturtam augumam; bet teem, kas mani mihlē un manuš baušklus tura, teem es daru labu lihds tuhstojcham augumam.

Kas tas ir?

Deews beedina šobit wišus, kas šchos baušklus pahrkapt, tapehš mums būs bihtees no wina dušmibas un nebūšs pret šheem bauškteem grehšot. Turpretim winšš apšola šehlaštibu un wišu labumu wiseem, kas šchos baušklus tur, tapehš mums ari būs winu mihlet un uš winu pakatees un labpraht darit pehš wina bauškteem.

Buhdas, preekšâ nostahjuschee z
Balobischi buhto.

No wiseem putneem wisstaištâlâ
spalwa
Iz pahvam. Bet ari wistulšchâlâ
galwa.

Mudigš sirdstinsch,
Sobens šposchs,
Raiba zepure galvā, —
Zahrtneeks moschs.

Pihlites pa diški peld
Breezīgās arteen.
Galwinas bahsch ūhdeni,
Astes gaišā fleen.

Mahte, mahte, kas tad tas!
 Tas jau iwehtu šakts mašs
 Wirsch jau sen mums
 atnest šolas
 Wišem šmukas raibas
 olaš.

Wista mašs zahtus šargā;
 Gaifa wanags libinaš,
 Vīdinaš un šahrām azim
 Mašs zahtus nošfataš.

Kreetwu burti.

Drufatee:	Rakstitee:	Rofaufumi:	Drufatee:	Rakstitee:	Rofaufumi:
А а	<i>Aa</i>	a	С с	<i>Co</i>	es
Б б	<i>Bb</i>	be	Т т	<i>Mm</i>	te
В в	<i>Bb</i>	we	У у	<i>Uy</i>	u
Г г	<i>Tr</i>	ge	Ф ф	<i>Ff</i>	ef
Д д	<i>Dgd</i>	de	Х х	<i>Xx</i>	ha
Е е	<i>Ee</i>	je	Ц ц	<i>Uy</i>	zet
Ж ж	<i>Mjo</i>	iche	Ч ч	<i>U</i>	tiche
З з	<i>Zz</i>	je	Ш ш	<i>Uuu</i>	icha
И и	<i>Uu</i>	i	Щ щ	<i>Uuy</i>	ichticha
І і	<i>Ti</i>	i	Ы ы	<i>oi</i>	jeri
Й й	<i>ii</i>	i	Ъ ъ	<i>Bro</i>	jak
К к	<i>Kk</i>	ka	Э э	<i>Zz</i>	e
Л л	<i>Ll</i>	el	Ю ю	<i>Joo</i>	ju
М м	<i>Mm</i>	em	Я я	<i>Aa</i>	ja
Н н	<i>Nn</i>	en	Ө ө	<i>Oo</i>	fita
О о	<i>Oo</i>	o	У у	<i>Uv</i>	ifchiza
П п	<i>Pn</i>	pe	Ъ ъ	<i>o</i>	jer (zeetais)
Р р	<i>Pp</i>	er	Ь ь	<i>o</i>	jer (mitfftais)

5645

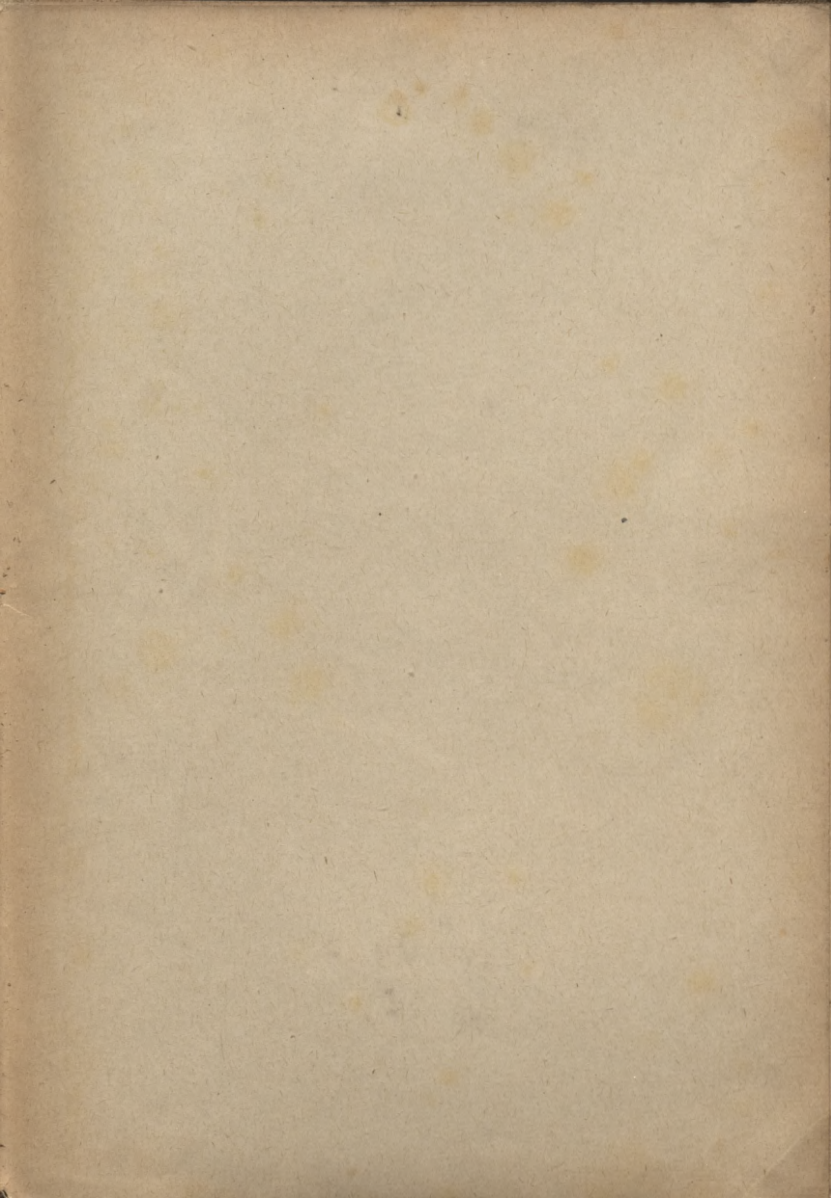
Reises rehñins.

1 reif	2 ir	2	1 reif	5 ir	5	1 reif	8 ir	8
2 ×	2 =	4	2 ×	5 =	10	2 ×	8 =	16
3 ×	2 =	6	3 ×	5 =	15	3 ×	8 =	24
4 ×	2 =	8	4 ×	5 =	20	4 ×	8 =	32
5 ×	2 =	10	5 ×	5 =	25	5 ×	8 =	40
6 ×	2 =	12	6 ×	5 =	30	6 ×	8 =	48
7 ×	2 =	14	7 ×	5 =	35	7 ×	8 =	56
8 ×	2 =	16	8 ×	5 =	40	8 ×	8 =	64
9 ×	2 =	18	9 ×	5 =	45	9 ×	8 =	72
10 ×	2 =	20	10 ×	5 =	50	10 ×	8 =	80

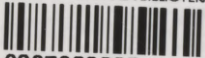
1 ×	3 =	3	1 ×	6 =	6	1 ×	9 =	9
2 ×	3 =	6	2 ×	6 =	12	2 ×	9 =	18
3 ×	3 =	9	3 ×	6 =	18	3 ×	9 =	27
4 ×	3 =	12	4 ×	6 =	24	4 ×	9 =	36
5 ×	3 =	15	5 ×	6 =	30	5 ×	9 =	45
6 ×	3 =	18	6 ×	6 =	36	6 ×	9 =	54
7 ×	3 =	21	7 ×	6 =	42	7 ×	9 =	63
8 ×	3 =	24	8 ×	6 =	48	8 ×	9 =	72
9 ×	3 =	27	9 ×	6 =	54	9 ×	9 =	81
10 ×	3 =	30	10 ×	6 =	60	10 ×	9 =	90

1 ×	4 =	4	1 ×	7 =	7	1 ×	10 =	10
2 ×	4 =	8	2 ×	7 =	14	2 ×	10 =	20
3 ×	4 =	12	3 ×	7 =	21	3 ×	10 =	30
4 ×	4 =	16	4 ×	7 =	28	4 ×	10 =	40
5 ×	4 =	20	5 ×	7 =	35	5 ×	10 =	50
6 ×	4 =	24	6 ×	7 =	42	6 ×	10 =	60
7 ×	4 =	28	7 ×	7 =	49	7 ×	10 =	70
8 ×	4 =	32	8 ×	7 =	56	8 ×	10 =	80
9 ×	4 =	36	9 ×	7 =	63	9 ×	10 =	90
10 ×	4 =	40	10 ×	7 =	70	10 ×	10 =	100

5645

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0307028282